

Zelo človeški, zelo božji (15) – Preprostost, da bi jasno videli svojo pot

Zavedanje, da nas Bog gleda, in zmožnost živeti v sedanosti – dve drži, s pomočjo katerih postane naše življenje bolj preprosto.

28. Jul. 2024

»Iščite toliko, kolikor je dovolj, iščite to, kar zadostuje! Kar je več od tega, prinaša tesnobo, ne olajšanje; človeka ne dviga, ampak ga

bremeni.«^[1] Dejansko je tako: krščansko življenje nas vodi k iskanju bližine z Bogom in k odrekanju temu, kar nas vodi proč od njega. Gre za notranje popotovanje, pri katerem si na vsakem koraku prizadevamo prepoznati in izbrati »to, kar zadostuje«, tisto edino stvar, ki nam ne bo odvzeta (prim. Lk 10,42).

Izkušnja pa nas uči, da je to iskanje včasih zapleteno. Lahko pridejo obdobja, ko se življenje spremeni v nekakšen labirint: trenutki notranje zmede in zunanjega kaosa, dnevi, ko imamo glavo polno, srce pa prazno. Možno je tudi, da smo po naravi ali zato, ker gremo skozi težko obdobje, nagnjeni k temu, da stvari zapletamo ter tisoč in enkrat analiziramo resničnost. V takšnih trenutkih nas lahko katerakoli odločitev ohromi in morda se nikakor ne znamo približati Gospodovi volji. Takrat si želimo, da bi bilo življenje

preprostejše in da bi bilo naše razmišljanje bolj direktno.

Hrepenimo po tisti preprostosti, ki je zmožna razsvetliti um in razbremeniti dušo.

Kako lahko v vsakem konkretnem primeru razločimo božjo voljo? Je mogoče mirno sprejemati dogodke običajnega življenja? Kako lahko vzdržujemo odnos z ljudmi okoli nas, ne da bi jih obsojali ali izkrivljali njihove namene? Najprej velja razmisliti o koreninah naše težnje h kompliciranju. Na osnovi tega bomo odkrili dve drži, ki nam lahko pomagata razvozlati zapletenost naše duše: ponižnost in predanost.

Stvarnik življenja in »stvarnik« strahu

Vsak umetnik v svojem delu pusti sled. Tudi Bog je v stvarstvo vtisnil eno najglobljih potez svojega bistva: enotnost. On je Enota v Trojstvu. Harmonija in lepota raja kažeta na

to, da v njegovem stvarstvu ni nič manjkalo in nič ni bilo odveč (prim. 1 Mz 2,1). Svet in človek sta izšla iz Ljubezni – kajti samo Ljubezen je zmožna ustvarjanja – in Ljubezen ju je ohranjala v enotnosti.

Vendar pa se nasproti Boga potrditve, tistega »da«, tistega »bodi« (prim. 1 Mz 1,3), pojavi glas skušnjavca. Ker hudič ne more ustvarjati, poskuša na neki način *razstvarjati* in človeka napeljuje k potvorjenemu tolmačenju stvarnosti. Vse od tiste prve epizode z Adamom in Evo dalje se hudič igra z našimi strahovi, da bi v nas vzbudil tesnobo zaradi prihodnosti ali da bi v besedah in dejanjih drugih iskali kdo ve kakšne namišljene namere. Tako nas polagoma spreminja v negotove, preračunljive in zaskrbljene duše.

»Ali je Bog res rekel, da ne smeta jesti z nobenega drevesa v vrtu?« (1 Mz 3,1), vpraša hudič. Sovražnik želi, da

bi svojo pozornost osredotočili na prepovedano drevo ter prenehali ceniti druge božje darove: rastline, živali, druga človeška bitja, življenje v stanju milosti ... Tedaj začnemo na svet gledati sumničavo, z zapletenim pogledom. Satan nas prepričuje, da nam nekaj manjka, da Bog ni iskren, da nam nekaj skriva. Pridigar v Stari zavezi to razlaga takole: »Glej, samo to sem našel: Bog je človeka ustvaril iskrenega, oni pa iščejo veliko spletk« (Prd 7,29).

To zapletanje napeljuje h grehu. Človek se več ne pogovarja z Bogom, ne hodi več z njim ... in naposled se pred njim skriva (prim. 1 Mz 3,8), ker se boji, da bi ga Bog videl golega, nemočnega. Hudiču ni dovolj, da nas pripravi do padca, ampak se takoj vrne z novim predlogom, ki je spet kakor ne-stvarjenje in nas še bolj oddalji od Boga. Ko je zaupanje med Stvarnikom in ustvarjenino izgubljeno, ko se hočemo skriti pred

njegovim pogledom, vstopita v svet tesnoba in napor (prim. 1 Mz 3,16-17). Moški in ženska tedaj živita v strahu pred prihodnostjo;^[2] njuno srce se nazadnje iztroši in tako postane plodna zemlja za žalost, za to véliko sovražnikovo zaveznico.

Zaradi zapletenosti, ki jo s seboj prinaša greh, težje zaznavamo, kje je dobro, in težje sprejemamo odločitve, ki nas vodijo k Bogu. Knjiga Pregovorov to pove brez ovinkarjenja: »Kdor je zvijačnega srca, ne bo našel sreče« (Prg 17,20). Kljub vsemu temu pa hrepenimo po harmoniji, ki je nekoč vladala med nami in Bogom, in prav tovrstni spomini, tista nostalgija, ki je ostala v duši, nas vedno znova vleče h Gospodu. Liturgija velikega petka to izraža takole: »Vsemogočni večni Bog, vse ljudi si ustvaril, da bi po tebi hrepeneli, te iskali in v tebi našli svoj mir.«^[3]

Ponižnost: zavedanje, da nas Bog gleda

Da bi samega sebe in svet videli s preprostim pogledom, moramo najprej najti svoj počitek v božjem pogledu. Zavedanje, da nas On gleda, nam daje veliko gotovost: razumemo, da nas Bog ljubi v naši *resničnosti* in da je vse drugo precej relativnega pomena. Po drugi strani pa, nekako mimo tega pogleda, čutimo potrebo, da bi zaščitili svojo krhkost, in se zapiramo vase ali pa zaradi strahu postanemo kakor ohromljeni. Kdor se zateče v ta pogled ljubezni, uživa mir preprostih ljudi, saj ni odvisen od okoliščin, ki jih konec koncev nima pod nadzorom. Mi »smo iz resnice,« pravi sveti Janez, »in pred njim bomo pomirili svoje srce« (1 Jn 3,19).

Spomnimo se na Simona Petra, ki je bil dober človek, toda njegovo srce je bilo včasih zapleteno. V njegovi

ljubezni do Gospoda se prepletata odločnost in oklevanje, poslušnost in upor, drznost in strah ... Do vrhunca njegove zmedenosti pride na Hanovem dvorišču, pred Gospodovim trpljenjem (prim. Lk 22,65-72). Lahko si predstavljamo, kako Petrova tesnoba med zasliševanjem Jezusa iz minute v minuto narašča: hoče biti zvest, a ne razume, kaj se dogaja; dogodki ga presegajo. Želel bi se vrniti k tistim sprehodom z Učiteljem po galilejskih poljih, ko je njegov glas zvenel jasno in so se težave reševale z Gospodovo kretnjo ali besedo. V tistih dneh je bilo enostavno verjeti obljubam. Prihodnost je bila čudovita, jasna.

Sedaj pa ga je prevzel strah. Peter podleže pritisku in zatrdi, da Učitelja ne pozna. Evangelij nato pove, da sta se kmalu zatem njuna pogleda srečala: »Gospod se je obrnil in se ozrl na Petra in Peter se je spomnil Gospodove besede, kako mu je rekel:

‘Preden bo danes petelin zapel, me boš trikrat zatajil.’ In šel je ven in se bridko zjokal« (Lk 22,61-62). Jezusov pogled *razreši* Petrovo zmedenost. Ko ga Gospod pogleda, je Peter zmožen videti samega sebe v svoji *resnici*, z božjimi očmi. »Poglej me,« je na neki veliki petek prosil bodoči papež Benedikt XVI., »kot si pogledal Petra po njegovi zatajitvi. Naj tvoj pogled prodre v našo dušo in nam pokaže pot v našem življenju.«^[4]

Ko sami sebe vidimo takšne, kakršni smo, ko jasno vidimo svojo stvarnost, lahko to povzroči, da se bridko razjokamo, tako kot se je zgodilo Petru. Vendar je to edini način, da se postavimo na trdna tla in opustimo tesnobo, ki nam jo povzroča pretvarjanje, da smo nekaj, kar nismo. Potrebno je, da nase pogledamo z božjimi očmi in smo zmožni reči: »Sem, kakršen sem, in tudi tako me je Bog hotel za neki načrt.«

Sveti Jožefmarija je kristjanove razloge za molitev povzel v par besedah: »spoznavati Njega in sebe«.

^[5] Čas, ko se v molitvi pogovarjamo z Bogom, je dejansko pravi trenutek za to, da pridobimo miren pogled na težave in na samega sebe, da bi mogli z božjo milostjo razplesti klobčič naših misli. V pomoč nam bo tudi usmeritev, ki jo lahko prejmemo pri duhovnem vodstvu ali na izobraževalnih dejavnostih.

Zanašanje na nekoga, ki nas pozna, nam lahko pomaga, da bomo stvarnost dojemali z več preprostosti in utišali tisti notranji glas, ki vztrajno vznemirja naše misli. Sveti Jožefmarija je poudarjal ravno to, da je cilj krščanskega izobraževanja, ki ga nudi Opus Dei, preprostost: »Za našo asketiko je značilna evangeljska preprostost. Zakomplicirali bi jo, če bi bili zapleteni, če bi svoje srce puščali v temi, če naša iskrenost ne bi bila popolna.«^[6] Včasih bo torej prvi korak k pridobivanju

preprostosti enostavno to, da z dobro voljo sprejmemo kak nasvet, ne da bi ga izkrivljali, in da v božji navzočnosti pretehtamo, kako bi ga lahko prenesli v prakso.

Prepustitev: zdaj je čas ljubezni

Vzroki težav, ki človeka ovirajo pri prepustitvi Bogu, so lahko zelo različni: določen kompleks manjvrednosti, šibka samopodoba, težave pri sprejemanju lastnih napak ... Na drugi strani pa sedanji delovni ritem prinaša več zapletenosti v naše življenje in včasih tudi v naš značaj: ker lahko vsak dan naredimo več stvari, se povečuje število odločitev, ki jih moramo sprejeti; prioritete niso vedno jasno določene; tekmovalnost družbe na nas pritiska in prinaša ambicije, ki naposled našo dušo obremenijo ... Želeli bi si živeti preprosto življenje, vendar je resničnost preveč zapletena, da bi nam to dopustila.

Ob pogledu na takšno obzorje nas sveti Jožefmarija vabi, naj se posvetimo sedanjosti, ki je *kairós*, pravi čas za našo svetost.

Navsezadnje je sedanjost edini trenutek, v katerem lahko prejmemo božjo milost: »Prav ravnaj 'zdaj', pozabi na 'včeraj', ki je že minil, in ne skrbi za 'jutri', za katerega ne veš, če ga boš sploh dočakal.«^[7] Preteklost in prihodnost lahko namreč na koncu postaneta breme, ki nam preprečuje jasno razločevanje Gospodove volje. On sam nam pravi: »Ne skrbite za jutri, kajti jutrišnji dan bo skrbel sam zase. Dovolj je dnevu njegovo zlo« (Mt 6,33).

Če se osredotočimo na neko nalogo, ne da bi se preveč ukvarjali s tem, kaj si bodo mislili drugi ali kakšen vpliv bo to imelo na naše življenje, nam bo to pomagalo usmeriti našo voljo in bolje izkoristiti naše talente. Seveda je treba pretehtati tudi pretekle dogodke in načrtovati prihodnost,

vendar nam to ne sme preprečiti, da se ob podpori božje roke osredotočimo na to, da ljubimo *tukaj in zdaj*, kajti ljubezen lahko dajemo in prejemamo samo v tem trenutku.

Ko se vstali Gospod prvič prikaže apostolom s svojim poveličanim telesom, zazna njihovo vznemirjenost: »Kaj ste preplašeni in zakaj se vam v srcu oglašajo dvomi? Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam« (Lk 24,38-39). Dogodki, ki so jim njegovi učenci bili priča v preteklih dneh, trčijo ob to, kar vidijo; pohujšanje križa še vedno premočno obremenjuje njihova srca. Če je ta, ki stoji pred njimi, resnično Jezus, potem se vrata prihodnosti nenadoma odprejo na stežaj ... Čustva so tako močna, da jih mora Gospod privedi v sedanost s prijaznim vprašanjem: »Imate tukaj kakšno jed?« (Lk 24,41).

Jezus se vrne k prizoru, ki so ga že tolikokrat doživeli, kadar so skupaj sedli k mizi, in s tem učence spravi iz zmede. Tako bo tudi v našem primeru prizadevanje za konkretno služenje drugim ter skrbno in ljubeznivo opravljanje nalog običajnega življenja – pri čemer v božje roke prepuščamo težave, na katere nimamo vpliva – najpogostejši način, da se ne zapletemo v zmedo, temveč vedno bolj postajamo »preprosti kot golobje« (Mt 10,16).

Ob branju evangelijev se nam lahko zazdi, da smo še daleč od *vere preprostih*: od vere preprostega ljudstva, ki je brez posebnega poznavanja božje postave rade volje sprejelo Jezusovo sporočilo. To preprosto sprejemanje Gospodove besede utegne biti nekaj čisto drugega v primerjavi z našimi težavami pri zaupanju vanj. Morda je naša vera bolj *vera zapletenih* ljudi.

Kljub vsemu pa nas Bog nikdar ne neha vabiti, naj znova pridobimo izgubljeno sozvočje, tisto preprostost, ki je kakor »sol popolnosti«.^[8]
Potrebno je, da z vso jasnostjo vidimo pot nazaj domov, v raj. S pomočjo preprostosti se bomo nad težave dvignili z lahkoto, ki jo daje ljubezen: ko nas bo vodila milost, bomo mogli zreti stvarnost z božjimi očmi.

[1] Sv. Avguštin, Sermón 85, 5.6.

[2] Prim. Prd 6,12; Mt 6,25-34.

[3] *Rimski misal*, Veliki petek, Prošnje.

[4] Kard. Joseph Ratzinger, *Križev pot*, 2005, 1. postaja.

[5] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 91.

[6] *Cuadernos* 3, str. 149 (AGP, bib., P07).

^[7] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 253.

^[8] Prav tam, št. 305.

Juan Narbona

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/zelo-cloveski-zelo-bozji-15-
preprostost-da-bi-jasno-videli-svojo-pot/](https://opusdei.org/sl-si/article/zelo-cloveski-zelo-bozji-15-preprostost-da-bi-jasno-videli-svojo-pot/)
(6. Apr. 2025)